

об'єктами оподаткування, що можливе лише за допомогою фактичного контролю. Але перед цим має бути здійснено суцільний моніторинг об'єктів оподаткування та інших джерел наповнення місцевих бюджетів. Доцільним є впровадження аудиту доходів місцевих бюджетів, так як тільки на місцях можна налагодити контроль саме за об'єктами оподаткування і, здійснюючи фактичний контроль, порівнювати їх з даними обліку. Це нова ділянка для української практики, яка потребує системного підходу і затребувана на практиці.

УДК 339

Іванова Світлана Миколаївна,
*викладач, спеціаліст I категорії,
ВП НУБіП «Ірпінський економічний коледж»,
м. Ірпінь, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНІВ В УКРАЇНІ

З розширенням доступу до Інтернету та постійним зростанням кількості користувачів, вітчизняні компанії отримали потенційну можливість активно інтегруватися в середовище електронної комерції. Споживачі все більше користуються під час вибору товарів, робіт чи послуг сайтами компаній, магазинів, туристичних фірм тощо. Слід зазначити, що Інтернет-бізнес це поєднання всіх видів підприємницької діяльності та ділової діяльності в Інтернет-середовищі, що має свої особливості та функції для задоволення потреб користувачів Інтернету та отримання різної віддачі. Найпоширенішою формою бізнесу в Інтернеті є Інтернет-магазин, який є місцем в Інтернеті, де товари (включаючи доставку товарів) продаються безпосередньо споживачам (юридичним або фізичним особам). Тому, розміщення інформації про споживача, замовлення товарів та транзакції здійснюються в мережі (веб-сайт Інтернет-магазину). Порівняно з веб-сайтами, що надають послуги безкоштовно, Інтернет-магазини в основному надають готівкові платежі.

Тому, сьогодні є актуальним дослідження ефективного механізму оподаткування інтернет-магазинів. Однак спалах пандемії COVID-19 спричинив світову економічну кризу, що вплинуло і діяльність суб'єктів господарювання у сфері електронної комерції. В Україні, зокрема, з метою підтримки вітчизняних суб'єктів господарювання вжито ряд невідкладних заходів, серед яких часткове послаблення фіскального тиску (шляхом упровадження податкових пільг та звільнення від оподаткування операцій з постачання товарів, які є необхідними для здійснення заходів щодо подолання пандемії, запровадження мораторію на проведення податкових перевірок тощо [1]

Слід зазначити, що кількість функціонуючих інтернет-магазинів в Україні перевищує 14 тис., при чому офіційно зареєстровано з них близько 10 тис. Майже 70 % з них створюються як інтернет-вітрини звичайних магазинів і застосовують

електрону комерцію для додаткового збуту товарів і лише 30 % здійснюють господарську діяльність виключно у мережі Інтернет. Із вказаної сукупності інтернет-магазинів близько 300 контролюють майже 80 % ринку.

Законодавством не передбачено окремого податку, який би регламентував особливості оподаткування інтернет-магазину, отже така діяльність регламентується Податковим кодексом України, що й інші види торгівлі.

До об'єктів оподаткування належать операції щодо реалізації, нарахування заробітної плати працівникам, нарахування податку залежно від вибраної системи оподаткування. Зокрема, юрособи чи фізособи – підприємці, які здійснюють свою діяльність через інтернет-магазин, згідно з чинним законодавством, можуть самостійно вибрати спрощену або загальну систему оподаткування. Спрощена система оподаткування передбачає справляння податків із заміною сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку.

Є певні принципові обмеження торгівлі для фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку першої групи. Так, відповідно до пп. 1 п. 291.4 ст. 291 Податкового кодексу на першій групі платників єдиного податку можуть перебувати фізичні особи – підприємці, які: не використовують працю найманих осіб; здійснюють винятково роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках; провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню; обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1 млн. грн.

Іншими словами, фізичні особи-підприємці-платники першої групи єдиного податку не можуть продавати товари через інтернет-магазини. Водночас така особа може за посередництвом Інтернету провадити господарську діяльність з надання побутових послуг населенню, перелік яких наведено в п. 291.7 ст. 291 Податкового кодексу [2].

Крім того, будь-який суб'єкт господарювання, чи то юридична, чи фізична особа – підприємець, які здійснюють продаж товарів через інтернет-магазин, при досягненні обсягів постачання 1 млн грн будуть зобов'язані зареєструватися платником ПДВ (крім осіб, які є платниками єдиного податку першої – третьої груп).

В умовах сьогодення інтернет-магазини на рівні з іншими суб'єктами господарювання у своїй діяльності зобов'язані використовувати РРО під час здійснення розрахункових операцій. суб'єкти господарювання під час продажу товарів через Інтернет реєструють РРО на загальних підставах за адресою розміщення інтернет-магазинів, а в разі доставки власною кур'єрською службою можуть зареєструвати РРО на транспортний засіб, яким здійснюють доставку.

Водночас у разі здійснення розрахунків лише в безготівковій формі (з розрахункового рахунка на розрахунковий рахунок) застосування РРО є не обов'язковим. Крім того, РРО не використовують, якщо не визначено місце розрахунків, проведених на підставі рахунка в безготівковій формі за допомогою платіжних карт Visa і MasterCard під час надання інформаційно-консультаційних послуг, отримання комп'ютерних й інших програм за допомогою Інтернету. У разі використання банківської картки для оплати вартості товарів квитанція платіжного термінала не є розрахунковим документом [3].

Отже, можна зробити висновок, що нині торгівля через інтернет-магазини посідає вагоме місце в розвитку національної економіки. Тому, за доцільно впровадження до положень ПКУ додаткової групи платників для суб'єктів господарювання у сфері інтернет продажів, що враховуватиме особливості здійснення діяльності у цій сфері, дозволить створити передумови для поліпшення її розвитку й скорочення частки суб'єктів цієї діяльності, які не здійснюють постановки на податковий облік, а відтак, не сплачують податки до бюджету держави. Оподаткування інтернет-магазинів повинно базуватися на впровадженні позитивного світового досвіду до національного законодавства України з одночасним урахуванням вітчизняних особливостей і рівня інформатизації економічних відносин.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17.03.2020 № 533-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.95 р. № 265/95 -ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр>